

Lagrådsremiss

Ändrade regler om auktorisation av bevakningsföretag

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 16 februari 2006

Thomas Bodström

Thomas Ericsson
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås vissa ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Förslagen innebär bl.a. följande.

Definitionen av bevakningsföretag ändras så att den uttryckligen omfattar den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport. Ett beslut om auktorisation av ett bevaknings- eller utbildningsföretag skall inte som hittills vara generellt utan särskilt ange vilket eller vilka slag av verksamheter som företaget får bedriva (s.k. differentierad auktorisation). Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag har sökt och fått tillstånd att bedriva viss verksamhet, skall det krävas ett nytt auktorisationsbeslut för att verksamheten skall få utvidgas till annan verksamhet. Utöver vad som gäller i dag skall auktorisation kunna beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på sådan verksamhet som företaget avser att bedriva. Föreskrifter med krav för olika verksamheter får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Den möjlighet som finns i dag att anlita personal i bevakningsföretag, trots att länsstyrelsens kontroll av bl.a. laglydnad och medborgerlig pålitlighet inte har slutförts, tas bort. Auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag måste före utgången av juni 2007 ge in en ny ansökan om auktorisation. En sådan ansökan skall prövas enligt de nya bestämmelserna.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag.....	4
3	Ärendet och dess beredning.....	9
4	Bakgrund och allmänna utgångspunkter	9
5	Definitionen av bevakningsföretag.....	10
6	Auktorisation av bevaknings- och utbildningsföretag.....	11
6.1	Differentierad auktorisation	11
6.2	Skärpta krav vid prövningen om auktorisation skall beviljas	14
6.3	Återkallelse av en del av auktorisationen, m.m.	15
7	Godkännande av personal i bevakningsföretag.....	16
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	18
9	Ekonomiska konsekvenser	20
10	Författningskommentar	21
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50)	26
Bilaga 2	Promemorians lagförslag i aktuella delar	28
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	32
Bilaga 4	Sammanfattning av utkast till lagrådsremiss.....	33
Bilaga 5	Utkastets lagförslag	34
Bilaga 6	Förteckning över deltagare vid remissmöte den 31 januari 2006	38

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag¹

dels att 1–6 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas tre nya paragrafer, 2 a, 3 a och 13 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant *eller också att* bevaka enskild person för dennes skydd.

Lagen gäller inte bevakning som utförs av statlig eller kommunal myndighet. Den gäller inte heller bevakning som utförs av enskild person, om denne endast fullgör uppdrag med stöd av ett förordnande som har meddelats honom av en myndighet enligt en bestämmelse i lag.

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisation). *Särskild auktorisation krävs för att bevakningsföretag skall få åta sig bevakning av enskild person för dennes skydd.*

Föreskriven utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisation enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

Föreslagen lydelse

1 §

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning

1. bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant,

2. bevaka enskild person för dennes skydd, *eller*

3. *bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport.*

2 §

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisation).

2 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas.

¹ Lagen omtryckt 1989:148.

3 §

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. *blir bedriven* på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,

2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning.

Vid prövning enligt första stycket skall särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet.

För auktorisation *kräves* också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten.

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. *kommer att bedrivas* på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,

2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning, *och*

3. *kommer att uppfylla de krav som ställs på verksamhet av det slag som företaget skall bedriva.*

Vid prövning enligt första stycket skall *det* särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet.

För auktorisation *krävs* också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten.

3 a §

I ett beslut om auktorisation skall det anges vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser.

4 §

All personal hos *auktoriserade* bevakningsföretag skall vara *godkända* vid prövning med avseende på laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter i *bevakningsföretags* styrelse.

All personal hos *ett auktoriserat* bevakningsföretag skall vara *godkänd* vid prövning med avseende på laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter *och suppleanter* i *bevakningsföretagets* styrelse.

5 §

Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen skall inhämta *rikspolisstyrelsens* yttrande i *ärendet om auktorisation.*

En fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen skall inhämta *Rikspolisstyrelsens* yttrande *innan auktorisation beviljas.*

6 §²

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten och ledamöter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Sedan ansökan om prövning gjorts får ett auktoriserat bevakningsföretag i avvaktan på beslut eller besked i ärendet anlita den som ansökningen avser för verksamhet i företaget, om inte länsstyrelsen bestämmer annat. Han får dock inte anlitas för bevakning av enskild person för dennes skydd eller för verksamhet i vilken han får befattning med något förhållande som har betydelse för rikets säkerhet.

Ett beslut att avslå en ansökan gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

13 §

Auktorisation eller godkännande enligt 4 § kan återkallas, när i denna lag angiven förutsättning för sådant beslut ej längre föreligger eller det i övrigt finns särskild anledning därtill. Ett godkännande skall återkallas även när personen i fråga lämnar sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter visar att han fått ny anställning eller nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter *och suppleanter* i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

En auktorisation kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för auktorisation eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa den till att omfatta visst eller vissa slag av verksamheter.

En fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det

² Ändringen innebär bl.a. att andra och tredje styckena upphävs.

företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta rikspolisstyrelsens yttrande.

Fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot i företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Beslut om återkallelse av eller begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande. *Ett sådant yttrande behövs dock inte om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas.*

Ett beslut om återkallelse av eller en begränsning av auktorisationens omfattning gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

13 a §

Ett godkännande enligt 4 § kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för godkännande eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse. Ett godkännande skall återkallas när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått en ny anställning eller ett nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Om det finns synnerliga skäl, får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

En fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot eller en suppleant i det berörda företagets styrelse, av den länsstyrelse som

utövar tillsyn över företaget.

Ett beslut om återkallelse av eller en begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Bestämmelsen i 4 § om godkännande av styrelsesuppleanter skall dock tillämpas först från och med den 1 juli 2007.

2. Ett beslut om auktorisation som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller längst till utgången av juni 2007. Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag som har meddelats auktorisation enligt äldre bestämmelser före utgången av juni 2007 ger in en ansökan om att få bedriva verksamhet enligt de nya bestämmelserna, gäller äldre beslut om auktorisation även därefter, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

3 Ärendet och dess beredning

I promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50) föreslogs ändringar av olika slag i bl.a. lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Förslagen i denna lagrådsremiss knyter an till vissa av förslagen i promemorian, bl.a. till ett förslag om att införa en s.k. differentierad auktorisation för sådana företag som omfattas av lagen. Ett utkast till lagrådsremiss, med vissa tillägg och justeringar, har behandlats vid ett remissmöte den 31 januari 2006. Under ärendets beredning har dessutom olika möten hållits med företrädare för bevakningsbranschen, Rikspolisstyrelsen och Länsstyrelsen i Stockholms län.

Övriga förslag i promemorian bereds vidare i Regeringskansliet.

En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag i aktuella delar finns i *bilaga 2*. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (dnr Ju2003/8119/PO).

En sammanfattning av utkastet till lagrådsremiss finns i *bilaga 4*. Utkastets lagförslag finns i *bilaga 5*. En förteckning över deltagarna vid remissmötet och de som gett in skriftliga synpunkter över utkastet finns i *bilaga 6*. De skriftliga synpunkterna finns tillgängliga i lagstiftningsärendet.

4 Bakgrund och allmänna utgångspunkter

Enligt lagen om bevakningsföretag avses med bevakningsföretag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant eller också att bevaka en enskild person för dennes skydd. Med utbildningsföretag avses företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst.

Den särskilda verksamhet som i dagligt tal går under benämningen värdetransport, dvs. huvudsakligen bevakning av sedlar och mynt i samband med transport, nämns inte uttryckligen i lagen men får anses omfattas av begreppet ”viss verksamhet” i lagtexten. En allmän utgångspunkt för övervägandena i denna lagrådsremiss är att sådan verksamhet bör omgärdas av särskilt stränga krav. Dessa krav bör gälla såväl bevakningsföretaget som sådant som dess personal. Det kan mot den bakgrunden ifrågasättas om inte detta slag av verksamhet borde omnämnas särskilt i lagtexten.

De nuvarande bestämmelserna i lagen om bevakningsföretag utgår från att ett företag som ansöker om auktorisation för bevakningsverksamhet får en generell auktorisation för all bevakningsverksamhet som omfattas av lagen. Särskild auktorisation krävs endast för ett slag av verksamhet, nämligen för bevakning av en enskild person för dennes skydd. I en ansökan om auktorisation skall visserligen bl.a. arten av de bevakningsuppgifter som företaget avser att utföra anges, men dessa uppgifter är inte kopplade till auktorisationen som sådan. Om företaget vill bedriva annan verksamhet, räcker det i dag med en anmälan om detta till länsstyrelsen. En sådan ordning kan ifrågasättas. På motsvarande sätt meddelas i dag en

generell auktorisation för utbildningsverksamhet. Auktorisationen är således inte knuten till utbildning för något särskilt slag av bevakningsverksamhet. Också denna ordning kan ifrågasättas.

Det måste ställas särskilt höga krav på bevakningsföretag som ägnar sig åt bevakning av värdetransporter. Detta gäller såväl i fråga om företagets organisation som i fråga om mer specifika förhållanden, t.ex. användning av teknisk utrustning som kan förhindra eller i vart fall minimera risken för rån. Särskilt höga krav bör också ställas på företag som bedriver utbildning för sådan bevakningsverksamhet. Det finns därför anledning att överväga lagändringar som möjliggör att sådana krav kan ställas.

5 Definitionen av bevakningsföretag

Regeringens förslag: I lagen (1974:191) om bevakningsföretag införs ett tillägg som uttryckligen anger att lagen omfattar den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås att tillägget skall avse att ”bevaka transporter av pengar eller värdepapper till eller från banker”.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har ställt sig bakom förslaget. Ett flertal remissinstanser har dock invänt mot att tillägget har begränsats till bevakning till och från banker.

Förslaget i utkast till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan invändning. *Svenska Transportarbetareförbundet*, *Securitas AB* och *Sveriges riksbank* har föreslagit att orden ”för annans räkning” ersätts med ”på annans uppdrag”. *Svensk Handel* har föreslagit att definitionen skall omfatta både transport och lagringsuppdrag.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 4 nämns inte den särskilda bevakningsverksamhet som i dagligt tal går under benämningen ”värdetransporter” uttryckligen i lagen. Den omfattas dock av uttrycket ”viss verksamhet”. Det står klart att särskilt stränga krav måste ställas på sådan bevakningsverksamhet. Detta gäller såväl för bevakningsföretaget som för den personal som skall anställas där. Mot denna bakgrund är det lämpligt att bl.a. verksamhet som avser transport av sedlar och mynt särskilt omnämns i lagen.

Frågan är då hur denna verksamhet skall omnämnas. Det som framför allt får anses vara en otydlighet i den gällande regleringen är att just transportmomentet inte nämns. Regleringen är således utformad på ett sätt som kan ge intryck av att den endast avser bevakning av vissa objekt eller händelser som ligger utanför bevakningsföretagets egen verksamhet. Med värdetransport avses i dagligt tal den verksamhet som tar sikte på framför allt bevakning av pengar under transport till och från olika platser. Att införa ett förtydligande som tar sikte på enbart sådan verk-

samhet är dock inte lämpligt eftersom det mycket väl kan förekomma att bevakningsföretag åtar sig uppdrag som gäller transport även av annan egendom. Ett tillägg som tydliggör att även bevakning av transporter omfattas av lagen bör alltså ges en generell utformning. Ett förslag som diskuteras i promemorian är att införa en särskild beloppsgräns för när en värdetransport skall omfattas av lagen. Ett problem med en sådan gräns är dock att det torde förekomma att värdet på den egendom som transporteras inte är känt för bevakningsföretaget. En ordning där värdet på det transporterade är avgörande kan således leda till stora tillämpnings-svårigheter och är därför mindre lämplig.

Med hänvisning till det som sagts ovan bör lagen kompletteras med en bestämmelse som tydliggör att bevakning av egendom i samband med transport omfattas av lagen. Bevakning av sedlar och mynt i samband med transport bör särskilt omnämnas. Det kan anmärkas att i uttrycket bevakning ligger att det skall vara fråga om att skapa ett extra skydd mot exempelvis tillgrepp av det bevakade objektet (se prop. 1979/80:122 s. 54). Det framstår fortfarande som ett lämpligt kriterium för vad som utgör bevakning. Ett företag som utför en transport utan något sådant åtagande bör alltså falla utanför lagens tillämpningsområde

Några remissinstanser har föreslagit att orden ”för annans räkning” i 1 § första stycket skall ersättas med ”på annans uppdrag” eftersom det i något undantagsfall kan inträffa att äganderätten till den bevakade egendomen kan övergå till bevakningsföretaget. I dag omfattar lagen endast sådana bevakningsverksamheter som utförs för någon annan. Den gäller alltså inte för den som utför något för egen räkning. Regeringen ställer sig tveksam till att ändra lagen så att den omfattar också sådan verksamhet. Om en sådan ändring skulle göras får den betydelse för all bevakningsverksamhet. Under alla förhållanden finns inte tillräckligt beredningsunderlag för att göra en sådan ändring nu.

Svensk Handel har föreslagit att definitionen skall omfatta både transport och lagringsuppdrag. I den mån ett uppdrag omfattar lagring av egendom och detta inte bedöms ha något samband med transporten av egendomen blir lagens befintliga definition – ”bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller annat sådant – tillämplig. Någon särreglering i linje med vad *Svensk Handel* föreslagit torde alltså inte vara nödvändig.

6 Auktorisation av bevaknings- och utbildningsföretag

6.1 Differentierad auktorisation

Regeringens förslag: I ett beslut om auktorisation av ett bevaknings- eller utbildningsföretag skall det anges vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser.

Regeringens bedömning: Det saknas anledning att införa bestämmelser som gör det möjligt att begränsa en auktorisation till ett visst geografiskt område. Inte heller behövs det bestämmelser som möjliggör en begränsning av en auktorisation i tiden.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås också att auktorisationen skall kunna begränsas till ett visst geografiskt område eller en viss tid.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan invändning. *Länsrätten i Skåne län* har påpekat att den föreslagna ordningen kommer att ställa mycket höga krav på en tydlig avgränsning av bevakningsföretagens verksamhetsområden. *Rikspolisstyrelsen* har tillstyrkt förslaget att en materiell prövning skall göras av ett bevakningsföretag som vill utvidga sitt verksamhetsområde men har också framhållit vikten av att det finns föreskrifter som tydligt anger för vilka verksamhetsområden det skall krävas ett nytt beslut om auktorisation. *Länsstyrelsen i Stockholms län* har ifrågasatt förslaget om att en auktorisation skall få begränsas till ett visst geografiskt område. *Swesec* har förordat att auktorisationen bara skall omfatta enskilda län.

Förslaget och bedömningen i utkast till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan invändning. *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *Swesec* har anfört att förslaget om differentierad auktorisation bör gälla även för utbildningsföretag. *Kammarrätten i Stockholm* har anfört att Rikspolisstyrelsens yttrande inte skall behöva inhämtas om länsstyrelsen ändå inte avser att bevilja en auktorisation. *Kammarrätten* har också framhållit att det kan vara en fördel om en auktorisation kan tidsbegränsas.

Skälen för regeringens förslag och bedömning

Bör en auktorisation begränsas till en viss verksamhet?

Enligt dagens bestämmelser får ett bevakningsföretag som regel en generell auktorisation för uppgifter som ligger inom de områden som räknas upp i 1 § lagen om bevakningsföretag. Det bevakningsföretag som söker auktorisation skall visserligen enligt förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. (2 §) ange arten av den bevakningsverksamhet som företaget avser att bedriva och, om företaget senare vill ändra sin verksamhet till att avse andra bevakningsuppgifter, anmäla detta till länsstyrelsen (8 §). På motsvarande sätt skall ett utbildningsföretag bl.a. ange utbildningens uppläggning och omfattning (3 §). Någon möjlighet för länsstyrelsen att besluta att auktorisationen för ett bevakningsföretag endast skall omfatta vissa av de uppräknade verksamhetstyperna finns emellertid inte. Undantag gäller endast i fråga om bevakning av enskild person för dennes skydd. För sådan bevakningsverksamhet krävs enligt lagen särskild auktorisation (2 §). På motsvarande sätt saknar länsstyrelsen möjlighet att knyta en auktorisation av ett utbildningsföretag till utbildning för ett visst eller vissa särskilda slag av bevakningsverksamheter.

Vad som nu har sagts innebär att bevaknings- och utbildningsföretag kan vara verksamma inom ett antal olika verksamhetsområden på grundval av en och samma auktorisation. Olika verksamhetsområden kräver emellertid olika kunskaper, resurser och erfarenheter. Det kan vara svårt att i ett enskilt auktorisationsärende beakta om företaget är lämpat att be-

driva verksamhet av allehanda slag. Länsstyrelsen bör därför, till skillnad från vad som gäller i dag, begränsa auktorisationen till ett eller flera verksamhetsområden. Det ger länsstyrelsen större möjligheter att inrikta sin prövning på om företaget är lämpligt att bedriva aktuella verksamheter. Som *Länsrätten i Skåne län* och *Rikspolisstyrelsen* har påpekat ställer detta krav på att de olika verksamhetsområdena kan anges på ett enhetligt och tydligt sätt. Föreskrifter om detta bör meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Med ett system där det alltid anges vilka verksamhetsområden som auktorisationen avser behövs inte längre systemet med särskild auktorisation för bevakning av enskild person för dennes skydd.

Regeringen delar den uppfattning som har framförts av *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *Swesec* att bevakningsföretag och utbildningsföretag bör behandlas på ett likartat sätt när det gäller differentieringen av ett auktorisationsbeslut.

Ett bevaknings- eller utbildningsföretag som har fått auktorisation att bedriva en viss eller vissa verksamheter bör givetvis ha möjlighet att efter ansökan bedriva verksamhet också av annat slag. Det bör således vara möjligt att genom ett nytt beslut utvidga den ursprungliga auktorisationen. Som en följd av att auktorisationen kommer att vara begränsad till ett eller flera verksamhetsområden kommer lagens straffbestämmelse (14 §) att bli tillämplig när ett företag bedriver verksamhet av annat slag än den som auktorisationen avser.

Regeringen delar den bedömning som har gjorts av *Kammarrätten i Stockholm* att länsstyrelsen inte skall behöva inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande i sådana fall där länsstyrelsen inte avser att bevilja en auktorisation. Lagen bör justeras i enlighet med det.

Bör en auktorisation begränsas geografiskt?

I dag gäller ett beslut om auktorisation utan någon geografisk begränsning. Det bevakningsföretag som söker auktorisation skall visserligen enligt förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. (2 §) bl.a. ange vilket eller vilka län som företaget skall utföra bevakningsuppgifter inom och, om företaget planerar att utvidga sin verksamhet till andra län, anmäla detta till länsstyrelsen (8 §). Något nytt beslut från länsstyrelsen fordras dock inte. Detsamma gäller för utbildningsföretag.

I promemorian föreslogs att en auktorisation av ett bevakningsföretag skall kunna begränsas till att gälla ett visst geografiskt område, exempelvis ett visst eller vissa län. I utkastet till lagrådsremiss gjordes dock bedömningen att det inte är lämpligt att begränsa auktorisationen på detta sätt. Det anfördes där att det ofta förhåller sig så att ett företag initialt bedriver verksamhet inom ett län för att sedan utvidga verksamheten. Det skulle innebära en onödig omgång att i dessa fall kräva en ny auktorisation för varje nytt län som verksamheten bedrivs i. Ingen av remissinstanserna har haft något att invända mot utkastets bedömning i denna del. Regeringen delar bedömningen. Promemorians förslag i denna del bör alltså inte genomföras.

Bör en auktorisation begränsas i tiden?

I promemorian föreslogs att en auktorisation av ett bevakningsföretag skall kunna begränsas till att gälla en viss tid. Några närmare skäl för detta angavs dock inte. I utkastet till lagrådsremiss ifrågasattes värdet av en sådan reglering, särskilt mot bakgrund av förslaget om att det i ett beslut om auktorisation skall anges vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser. Det stora flertalet remissinstanser har inte haft något att invända mot utkastets bedömning i denna del. Regeringen delar bedömningen. Inte heller i denna del bör alltså promemorians förslag genomföras.

6.2 Skärpta krav vid prövningen om auktorisation skall beviljas

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer skall kunna meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som sker med stöd av auktorisation skall bedrivas. Auktorisation skall endast få beviljas om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på den sökta verksamheten.

Promemorian behandlar inte frågan.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har behandlat frågan.

Förslaget i utkast till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser har tillstyrkt eller inte haft någon invändning mot förslaget. *Svea hovrätt* har ifrågasatt om inte det föreslagna tillägget i 3 §, att auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de krav som ställs på den verksamhet som företaget skall bedriva, är onödigt. *Konkurrensverket* har förordat att de grundläggande kraven för att bevilja auktorisation skall anges i lag. *Arbetsmiljöverket* har pekat på att verket ur arbetsmiljösynpunkt kan ställa krav på företagen.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 3 § lagen om bevakningsföretag får auktorisation beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att bedrivas på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i enlighet med god sed inom branschen samt att den inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning. Vid en sådan prövning skall det särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet. En föreståndare för verksamheten skall också ha utsetts, såväl för bevaknings- som för utbildningsföretagen.

När länsstyrelsen skall pröva en ansökan om auktorisation, skall alltså ovan nämnda förutsättningar vara uppfyllda. Brister det i något av kraven, får auktorisation inte beviljas. En nackdel med denna ordning är att det inte på ett tydligt sätt framgår om andra särskilda krav kan ställas upp som förutsättning för att auktorisation skall få beviljas. Det kan exempelvis vad gäller bevakningsföretag röra sig om olika typer av teknisk utrustning som ett företag skall ha om det vill bedriva en viss typ av verksamhet där sådan får anses vara direkt nödvändig. Enligt regeringens mening är det – i synnerhet när det gäller verksamhet som avser bevak-

ning av värdetransporter – angeläget att det ställs särskilda krav på dem som beviljas auktorisation. Det kan t.ex. vara fråga om krav på särskilda värdeväskor. Föreskrifter om vilka sådana närmare krav som skall gälla bör lämpligen meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. För att ge nödvändigt stöd för sådana föreskrifter bör lagen kompletteras med ett bemyndigande som tar sikte på sådana föreskrifter. Vid utarbetandet av föreskrifterna är det viktigt att samråd äger rum med berörda intressenter. I detta sammanhang kan det också uppmärksammas att Arbetsmiljöverket har befogenheter enligt arbetsmiljölagen (1977:1160) att meddela både föreskrifter och villkor till skydd för personalen hos exempelvis värdetransportföretag. Därutöver bör det i lagen anges att auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de krav som ställs på den verksamhet som företaget skall bedriva. En följd av att en sådan bestämmelse införs i lagen blir att länsstyrelsens tillsyn enligt 8 § kommer att omfatta en kontroll av att kraven är uppfyllda.

Vad som sagts ovan om möjligheten att meddela särskilda föreskrifter bör gälla även för utbildningsföretag.

6.3 Återkallelse av en del av auktorisationen, m.m.

Regeringens förslag: Länsstyrelsen skall kunna återkalla en del av en auktorisation. Vid behandlingen av en fråga om återkallelse av auktorisation skall Rikspolisstyrelsens yttrande inte behöva inhämtas om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorian innehåller dock inte något förslag när det gäller yttrande från Rikspolisstyrelsen.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak inte haft några invändningar mot förslaget. *Rikspolisstyrelsen* har föreslagit att yttrande från styrelsen inte skall behöva inhämtas om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas.

Förslaget i utkast till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller inte haft någon invändning mot det. *Rikspolisstyrelsen* har tagit upp en fråga om återkallelse av godkännande av personal hos ett auktoriserat bevakningsföretag. *Länsstyrelsen i Västmanlands län* har föreslagit att återkallelse av auktorisation skall kunna ske om företaget inte har betalat skatter och avgifter till det allmänna.

Skälen för regeringens förslag: Enligt gällande bestämmelser har länsstyrelsen möjlighet att återkalla ett bevakningsföretags auktorisation under vissa förutsättningar. En sådan återkallelse gäller generellt och kan inte avse endast viss typ av verksamhet som företaget bedriver.

Även om de brister som föranleder länsstyrelsen att överväga en återkallelse ofta torde gälla sådan misskötsamhet som ger anledning att ifrågasätta om ett företag överhuvudtaget skall få bedriva bevaknings- eller

utbildningsverksamhet, kan det förekomma fall där det som iakttagits vid en tillsyn eller på annat sätt uppmärksammats endast har betydelse för en viss särskild del av ett företags samlade verksamhet. Det kan då framstå som alltför ingripande att återkalla ett företags auktorisation i dess helhet. Länsstyrelsen står i sådana fall inför ett svårt avgörande, eftersom en total återkallelse leder till att företaget måste lägga ned hela sin verksamhet.

Det finns därför enligt regeringens bedömning anledning att ge länsstyrelsen en möjlighet att återkalla auktorisationen endast i en viss eller i vissa delar. Om länsstyrelsen får reda på att företaget inte uppfyller kraven för en viss verksamhet, bör den alltså kunna nöja sig med att återkalla auktorisationen för just den verksamheten. En sådan möjlighet ligger också i linje med förslaget i avsnitt 6.1 om differentierad auktorisation.

Förslagen i såväl promemorian som utkastet till lagrådsremiss tar i denna del sikte på återkallelse av ett företags auktorisation. *Rikspolisstyrelsen* har föreslagit en liknande förändring när det gäller återkallelse av godkännande av personal. I dag kan en återkallelse av ett sådant godkännande begränsas till en viss verksamhet eller ett visst område, om det finns synnerliga skäl. Rikspolisstyrelsen har föreslagit att kravet på synnerliga skäl skall tas bort. Regeringen har dock inte underlag att föreslå någon förändring i denna del. Inte heller finns tillräckligt underlag för att ta ställning till *Länsstyrelsen i Västmanlands län*s förslag att återkallelse av en auktorisation skall kunna ske om företaget inte har betalat skatter och avgifter till det allmänna. Dessa frågor bör emellertid uppmärksammas i samband med den fortsatta beredningen inom Regeringskansliet.

Vid behandlingen av en fråga om återkallelse av auktorisation måste länsstyrelsen i dag alltid inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande. Detta gäller alltså även om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas. Som Rikspolisstyrelsen har anfört är dock kravet på inhämtande av yttrande för dessa fall onödigt och leder dessutom till en ökad tidsutdräkt och kostnader. Regeringen delar alltså Rikspolisstyrelsens bedömning att ett yttrande från styrelsen inte skall behöva inhämtas för dessa fall och föreslår att lagen skall ändras i enlighet med det.

7 Godkännande av personal i bevakningsföretag

Regeringens förslag: Möjligheten för ett bevakningsföretag att anlita en person i avvaktan på länsstyrelsens beslut om godkännande av honom eller henne denne tas bort. Även styrelsesuppleanter skall genomgå en godkännandeprövning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. Promemorian innehåller dock inget förslag om styrelsesuppleanter.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har i huvudsak inte haft några invändningar mot förslaget.

Förslaget i utkast till lagrådsremiss överensstämmer med regeringens. I utkastet finns dock inget förslag om styrelsesuppleanter.

Remissinstanserna har tillstyrkt förslaget eller inte haft någon invändning mot det. Flera remissinstanser, bl.a. *Sweguard* och *Swesec*, har understrukit vikten av att godkännandeprövningen av personer går snabbt. *Sveriges riksbank* har ifrågasatt om inte prövningen av personer borde avse vissa förhållanden som inte prövas i dag, t.ex. personens ekonomiska förhållanden och eventuell kriminalitet hos närstående men även en prövning av bevakningsföretagens ägare. *Rikspolisstyrelsen* har föreslagit en rapporteringsplikt för styrelsen till länsstyrelsen när styrelsen får kännedom om sådana uppgifter om en person att dennes lämplighet kan sättas i fråga. *Länsstyrelserna i Stockholms* och *Norrbottnens län* har invänt mot en sådan rapporteringsplikt. *Länsstyrelsen i Stockholms län* har menat att även styrelsesuppleanter skall omfattas av godkännandeprövningen. Liknande synpunkter har framförts av *Länsstyrelsen i Jämtlands län*.

Skälen för regeringens förslag: Enligt 6 § lagen om bevakningsföretag får ett auktoriserat bevakningsföretag, efter det att ansökan om godkännande har gjorts beträffande en viss person, anlita denne i avvaktan på länsstyrelsens beslut. Detta gäller emellertid endast om inte länsstyrelsen bestämmer annat. En sådan person får dock aldrig anlitas för bevakning av en enskild person för dennes skydd eller för verksamhet där han eller hon får befattning med något förhållande som har betydelse för rikets säkerhet.

Huvudskälet för denna ordning synes ha varit att handläggningen av ansökningarna om godkännande har kunnat ta så lång tid att det inte ansetts rimligt att kräva att företaget helt fråntogs möjligheten att anlita personen i fråga. I 11 § förordningen om bevakningsföretag m.m. föreskrivs att en prövning av godkännande skall slutföras inom två veckor, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Kraven på registerkontroll av den som skall anställas i ett bevakningsföretag är mycket stränga. En person som skall godkännas för tjänstgöring i ett bevakningsföretag genomgår således som regel samma registerkontroll som den som skall anställas som polis. Det finns goda skäl för denna ordning. I utkastet till lagrådsremiss har konstaterats att det därför är en rimlig utgångspunkt att endast den som redan har varit föremål för kontroll och godkännande skall ha möjlighet att anlitas för verksamhet i företaget. Regeringen instämmer i denna bedömning.

Vid remissbehandlingen av utkastet till lagrådsremiss har bl.a. *Länsstyrelsen i Stockholms län* framfört att rutinerna vid godkännandeprövningen är annorlunda jämfört med när bestämmelsen i fråga infördes och att prövningen nu går avsevärt snabbare. Det kan här nämnas att regeringen den 9 februari 2006 har beslutat om ändringar i förordningen (1999:1134) om belastningsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister med den innebörden att länsstyrelserna ges direktåtkomst till dessa register för såväl godkännandeprövningen som vid tillsynen över bevakningsföretag. Regeringen avser också att ändra i förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. i syfte att effektivisera Registernämndens prövning av utlämnande av uppgifter om medborgers pålitlighet. Härigenom bör godkännandeförfarandet kunna effektiviseras och förkortas ytterligare.

Med hänvisning till det som sagts ovan bör den nuvarande möjligheten för ett bevakningsföretag att anlita en person i avvaktan på länsstyrelsens beslut om godkännande tas bort. Som *Kammarrätten i Stockholm* har påpekat blir därmed den nuvarande bestämmelsen i 6 § tredje stycket, att ett beslut att avslå en ansökan gäller omedelbart, obehövlig.

Regeringen saknar i detta lagstiftningsärende underlag att ta ställning till de synpunkter som vissa remissinstanser framfört om behovet av viss ytterligare kontroll.

En särskild fråga är om även styrelsesuppleanter skall omfattas av lagens krav på godkännande. Enligt den nuvarande lydelsen av 4 § skall "ledamöter" i bevakningsföretags styrelse vara godkända. Det ligger nära till hands att tolka detta som att kravet på godkännande inte gäller styrelsesuppleanter; så torde 4 § också ha tolkats i praxis. *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *Länsstyrelsen i Jämtlands län* har uttalat att även styrelsesuppleanter bör omfattas av kravet på godkännande. Regeringen delar den uppfattningen. En sådan ordning ligger också bäst i linje med regeringens förslag att personer inte skall kunna verka inom ett bevakningsföretag förrän de har blivit föremål för en godkännandeprövning. Att styrelsesuppleanter inte nämns i 4 § får närmast ses som ett förbiseende. Ett tillägg i lagtexten om att även suppleanter omfattas av kravet är av enkel beskaffenhet och bör därför, såsom remissinstanserna har förordat, genomföras redan nu.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna skall träda i kraft den 1 juli 2006. Ett beslut om auktorisation som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller längst till utgången av juni 2007. Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag som har meddelats auktorisation enligt äldre bestämmelser före utgången av juni 2007 ger in en ansökan om att få bedriva verksamhet enligt de nya bestämmelserna, skall äldre beslut om auktorisation gälla även därefter, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

Promemorians förslag behandlar inte frågan om övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna behandlar inte heller den frågan.

Förslaget i utkast till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utkastet finns dock inga förslag om utbildningsföretag. Inte heller behandlas frågan om styrelsesuppleanter.

Remissinstanserna har i huvudsak tillstyrkt förslaget eller lämnat det utan invändning. *Rikspolisstyrelsen* har ifrågasatt om inte länsstyrelsen, i stället för att göra en materiell omprövning av alla auktorisationer, skulle kunna omvandla de nuvarande auktorisationerna efter de olika verksamheter som bolagen anmält att de bedriver. *Securitas AB*, *Sweguard*, *Länsstyrelsen i Norrbottens län* och *Sveriges riksbank* har påtalat att det är viktigt att en omprövning görs av alla auktorisationer.

Skälen för regeringens förslag: Det är angeläget att de nya bestämmelserna kan träda i kraft så snart som möjligt efter det att de har be-

handlats av riksdagen. Enligt regeringens bedömning bör bestämmelserna kunna träda i kraft den 1 juli 2006. Som redan har konstaterats i avsnitt 6.1 bör bestämmelserna gälla både bevaknings- och utbildningsföretag. En särskild övergångsbestämmelse på ett år bör införas för kravet att även styrelsesuppleanter skall godkännas.

För vissa av de bestämmelser som föreslås är det givet att de bör gälla direkt från och med dagen för ikraftträdande och avse samtliga företag som i dag har auktorisation. Det gäller bestämmelsen om möjligheten att anställa en person i ett bevakningsföretag, trots att länsstyrelsens prövning av personen ännu inte har avslutats (6 §), och bestämmelsen om att länsstyrelsen i vissa fall inte skall inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande (13 §). I övrigt krävs närmare överväganden beträffande tillämpligheten i tiden.

De nuvarande bestämmelserna i lagen om bevakningsföretag utgår från att ett företag som ansöker om auktorisation för bevaknings- eller utbildningsverksamhet får en generell auktorisation för all verksamhet som omfattas av lagen. Undantag gäller endast för bevakning av en enskild person för dennes skydd. Sådan bevakningsverksamhet förutsätter en särskild auktorisation. I en ansökan om auktorisation skall visserligen bl.a. arten av de bevakningsuppgifter som företaget avser att utföra och för utbildningsföretagens del uppgifter om utbildningens uppläggning och omfattning anges, men dessa uppgifter är inte kopplade till auktorisationen som sådan. Om företaget vill bedriva verksamhet inom nya områden, räcker det med en anmälan om detta till länsstyrelsen. De bestämmelser som föreslås i denna lagrådsremiss innebär att denna ordning ersätts med ett system där det i beslutet om auktorisation skall anges vilket slag av verksamhet som auktorisationen omfattar. Det skall också bli möjligt att ställa strängare krav på bevaknings- och utbildningsföretagen. För att denna ordning skall få genomslag i praktiken är det angeläget att den blir gällande även för företag som redan har auktorisation. Annars skulle för en lång tid framöver olika regler gälla för olika bevaknings- och utbildningsföretag som är verksamma i landet. En sådan ordning bör undvikas.

Som anförts i utkastet till lagrådsremiss möter det inte några rättsliga hinder att låta de nya bestämmelserna gälla även för de företag som i dag har auktorisation. Att auktorisation har beviljats för viss verksamhet utgör således inga hinder mot att genom lag införa nya regler för verksamheten.

En ordning som innebär att länsstyrelsen skall pröva frågan om en ny – differentierad – auktorisation till alla bevaknings- och utbildningsföretag som i dag har en generell sådan innebär ett visst temporärt merarbete. Detta merarbete uppvägs dock mer än väl av fördelarna med en ny prövning.

Vid en samlad bedömning anser regeringen att övervägande skäl talar för att de nya bestämmelserna bör tillämpas också på företag som redan har en auktorisation. Detta bör lämpligen åstadkommas genom att de bevaknings- och utbildningsföretag som bedriver verksamhet enligt lagen inom viss tid – lämpligen ett år - till länsstyrelsen får ge in en ansökan om auktorisation enligt de nya bestämmelserna. Länsstyrelsen har sedan att meddela ett nytt auktorisationsbeslut. Någon särskild tid för när denna prövning senast skall ske bör inte uppställas. Äldre beslut om auktorisation bör gälla till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

De nya bestämmelserna bör utformas så att länsstyrelsen skall göra en ny materiell prövning av frågan om auktorisation. Även om det inte, som *Rikspolisstyrelsen* har ifrågasatt, bör komma i fråga att enbart omvandla de nuvarande auktorisationsbesluten till nya, kan det förutsättas att den nya prövningen ofta kommer att innebära att ett auktoriserat bevaknings- eller utbildningsföretag som redan tidigare har anmält att det bedriver verksamhet inom vissa områden också ges ny auktorisation för dessa.

9 Ekonomiska konsekvenser

Regeringens bedömning: För det allmänna bedöms förslagen på sikt inte innebära några kostnadsökningar. Inledningsvis kommer de dock att medföra vissa ökade kostnader för framför allt länsstyrelserna vid den nya auktorisationsprövningen. Förslagen bör på sikt, särskilt när det gäller bevakning av sedlar eller mynt, leda till minskad brottslighet med besparingar för det allmänna som följd. Även för bevakningsföretagen kommer förslagen inledningsvis att medföra vissa ökade kostnader. I ett längre perspektiv bör dock förslagen även för dem leda till besparingar genom det minskade antalet brott som bör bli resultatet av åtgärderna.

Promemorians bedömning överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte framfört några synpunkter i denna del.

Bedömningen i utkast till lagrådsremiss överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: En majoritet av remissinstanserna har lämnat förslaget utan invändning. *Länsstyrelsen i Stockholms län* och *Rikspolisstyrelsen* har anfört att den nya omprövningen av redan beviljade auktorisationer innebär att de behöver resursförstärkningar.

Skälen för regeringens bedömning: För det allmänna bedöms förslagen på sikt inte innebära några kostnadsökningar, även om de inledningsvis kommer att medföra vissa ökade kostnader för länsstyrelserna och Rikspolisstyrelsen vid den nya auktorisationsprövningen. Rikspolisstyrelsens merkostnader skall finansieras inom polisens befintliga anslagsram. Länsstyrelsernas merkostnader kan uppskattas till 1,8 mnkr. Det bör föranleda en engångsvis resursförstärkning. Länsstyrelsernas merkostnaderna skall finansieras från rättsväsendets befintliga anslagsramar. Huvuddelen av länsstyrelsernas arbete kommer sannolikt att ske under våren 2007. Regeringen återkommer med förslag till fördelning på anslag i budgetpropositionen för år 2007. Här kan också noteras att enligt 16 § förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m. skall företagen i samband med sin nya ansökan betala en avgift, varvid bestämmelserna i 9–14 §§ avgiftsförordningen (1992:191) skall tillämpas.

När det gäller den särskilda verksamhet som tar sikte på bevakning av sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport kommer förslagen, i förening med de närmare föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar, att medföra skärpta krav på bevaknings- och utbildningsföretagen. Dessa föreskrifter kom-

mer bl.a. att ta sikte på säkerhetsutrustning av olika slag och bör kunna leda till minskad brottslighet. Mot bakgrund härav bör förslagen på sikt kunna leda till minskade utgifter för det allmänna. För bevakningsföretagen kommer förslagen inledningsvis att leda till ökade utgifter i form av investeringar i ny säkerhet. På motsvarande sätt som för det allmänna bör dock förslagen på sikt även för dem leda till minskade kostnader.

10 Författningskommentar

1 §

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning

1. bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant,

2. bevaka enskild person för dennes skydd, *eller*

3. *bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport.*

Lagen gäller inte bevakning som utförs av statlig eller kommunal myndighet. Den gäller inte heller bevakning som utförs av enskild person, om denne endast fullgör uppdrag med stöd av ett förordnande som har meddelats honom av en myndighet enligt en bestämmelse i lag.

Ändringen, som behandlas i avsnitt 5, innebär att paragrafens första stycke delas upp i tre punkter. De två första motsvaras av gällande lydelse av paragrafen. I den *tredje punkten*, som är ny, anges uttryckligen att sådan bevakningsverksamhet som avser sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport omfattas av lagen. Det är inte fråga om någon ändring i sak. Att just sedlar och mynt särskilt nämns i lagtexten beror på att en övervägande del av den värdetransportverksamhet som utförs i dag tar sikte på just sådan egendom. Bestämmelsen omfattar såväl svenska som utländska sedlar och mynt.

För att lagen skall bli tillämplig måste ett företags åtagande innefatta en bevakningsuppgift. Ren bud- och kurirverksamhet faller alltså utanför lagens tillämpningsområde.

Med transport avses verksamhet där sedlar, mynt och annan egendom fysiskt flyttas från en plats till en annan. Det kan exempelvis vara fråga om transport med olika typer av fordon. I normalfallet är det den som faktiskt transporterar egendomen som också utför bevakningsuppgiften. Uttrycket är även avsett att omfatta det fallet att en väktare transporterar egendom till fots.

Uttrycket i samband med transport innebär att bestämmelsen gäller även för annan verksamhet än själva transporten om den har en naturlig koppling till denna. Bestämmelsen är alltså tillämplig vid exempelvis i- och urlastning vid affärer, banker eller andra penninginrättningar och vid transporter till och från s.k. värdedepåer och uppräkningscentraler. Den är också tillämplig vid påfyllning av uttagsautomater.

2 §

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisering).

Föreskriven utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisering enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

Ändringen, som behandlas i avsnitt 6.1, innebär att bestämmelsen om särskild auktorisation tas bort. Detta innebär dock inte någon ändring i sak. Enligt de nya bestämmelserna krävs således auktorisation för varje slag av verksamhet som ett bevakningsföretag skall bedriva, exempelvis bevakning av enskild person för dennes skydd eller s.k. värdetransportverksamhet.

2 a §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas.

Paragrafen är ny. Av den framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur olika slag av verksamheter som utövas med stöd av auktorisation skall bedrivas. I sådana föreskrifter kan bl.a. anges de krav som skall gälla för att olika slag av verksamheter skall få bedrivas (se vidare 3 §). Frågan behandlas i avsnitt 6.2.

3 §

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. *kommer att bedrivas* på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,
2. *inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning, och*
3. *kommer att uppfylla de krav som ställs på verksamhet av det slag som företaget skall bedriva.*

Vid prövning enligt första stycket skall *det* särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet.

För auktorisation *krävs* också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten.

I paragrafens första stycke har en ny *tredje punkt* lagts till. Övervägandena finns i avsnitt 6.2. Innebörden av tillägget är att ytterligare ett krav ställs upp för att auktorisation skall få beviljas. Länsstyrelsen skall vid sin prövning också beakta om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på den sökta verksamheten. Bestämmelser med detaljerade krav för olika verksamheter skall kunna meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (se vidare 2 a §). Vidare har vissa redaktionella ändringar gjorts.

3 a §

I ett beslut om auktorisation skall det anges vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser.

Genom paragrafen, som är ny, tas bestämmelser om s.k. differentierad auktorisation in i lagen. Frågan behandlas i avsnitt 6.1.

Paragrafen avser både bevaknings- och utbildningsföretag och innebär att en länsstyrelse i ett beslut om auktorisation skall ange vilket eller vilka slag av verksamheter som auktorisationen avser. För bevakningsföretag skall det alltså i beslutet anges vilket slags bevakningsverksamhet som företaget har rätt att utföra. För utbildningsföretag skall det anges vilket slags bevakningsverksamhet som företaget har rätt att bedriva utbildning för. Den uppdelning mellan olika slag av verksamheter som paragrafen förutsätter kan vara mera långtgående än den uppdelning som finns i 1 §. Närmare föreskrifter om olika slag av verksamheter kan med-

delas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Genom ordningen med differentierad auktorisation ges länsstyrelsen större möjlighet att pröva om ett företag när det gäller viss verksamhet uppfyller de krav på sakkunskap, lämplig organisation, särskilda krav m.m. som gäller för verksamheten. Ett bevaknings- eller utbildningsföretag kan således få auktorisation för en eller flera verksamheter, om de särskilda kraven som gäller för varje sökt verksamhet är uppfyllda. Om ett företag sökt och fått tillstånd att bedriva viss verksamhet krävs det ett nytt auktorisationsbeslut för att verksamheten skall få utvidgas till annan verksamhet.

4 §

All personal hos *ett auktoriserat* bevakningsföretag skall vara *godkänd* vid prövning med avseende på laglydnad, medborgerlig pålitlighet samt lämplighet i övrigt för anställning i ett sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter *och suppleanter* i *bevakningsföretagets* styrelse.

Ändringen, som behandlas i avsnitt 7, klargör att styrelsesuppleanter skall omfattas av samma godkännandeprovning som styrelseledamöter. Även vissa redaktionella ändringar har gjorts.

5 §

En fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Länsstyrelsen skall inhämta *Rikspolisstyrelsens* yttrande *innan* auktorisation *beviljas*.

Ändringen i *andra stycket*, som behandlas i avsnitt 6.3, innebär att det inte längre skall vara nödvändigt att inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande för sådana fall där länsstyrelsen redan från början kan bedöma att det inte kan bli aktuellt att bevilja auktorisation. Ändringen i *första stycket* är endast av redaktionellt slag.

6 §

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten samt ledamöter *och suppleanter* i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

Ändringen, som behandlas i avsnitt 7, innebär att det inte längre kommer att vara möjligt att anlita en person för tjänstgöring i ett auktoriserat bevakningsföretag under tiden som länsstyrelsen prövar frågan om han eller hon skall godkännas. I *första stycket* har också ett tillägg gjorts som en följd av klargörandet i 4 § att även styrelsesuppleanter skall godkännas av länsstyrelsen.

13 §

En auktorisation kan återkallas när *det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag* för auktorisation eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse.

I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa den till att omfatta visst eller vissa slag av verksamheter.

En fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande. Ett sådant yttrande behövs dock inte om skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas.

Ett beslut om återkallelse av eller en begränsning av auktorisationens omfattning gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Ändringen, som behandlas i avsnitt 6.3, innebär att bestämmelserna om återkallelse av auktorisation av bevaknings- och utbildningsföretag samt godkännande av anställda i bevakningsföretag delas upp i två paragrafer. Detta görs genom att bestämmelserna om återkallelse av auktorisation behålls i denna paragraf och frågan om återkallelse av godkännande förs över till en ny paragraf, 13 a §. I förevarande paragraf införs en bestämmelse om att länsstyrelsen i stället för att återkalla en auktorisation i dess helhet kan välja att begränsa auktorisationens omfattning till visst eller vissa slag av verksamheter. Självfallet kan länsstyrelsen även i fortsättningen återkalla auktorisationen i dess helhet om det skulle finnas anledning till det. Den nya lydelsen är inte avsedd att innebära någon ändring av länsstyrelsernas praxis om återkallelse. Ändringen innebär vidare att länsstyrelsen inte behöver inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande i fråga om återkallelse av auktorisation, om återkallelsen beror på att företaget har försatts i konkurs eller om återkallelsen beror på företagets egen begäran. Dessutom har vissa redaktionella ändringar gjorts.

13 a §

Ett godkännande enligt 4 § kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för godkännande eller när det i övrigt finns särskild anledning till återkallelse. Ett godkännande skall återkallas när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått en ny anställning eller ett nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Om det finns synnerliga skäl, får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

En fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot eller en suppleant i det berörda företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Ett beslut om återkallelse av eller en begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Paragrafen, som är ny, innebär ingen annan ändring i sak än att också en styrelsesuppleants godkännande kan återkallas. Denna ändring är en följd av den nya bestämmelsen i 4 § om att även suppleanter skall godkännas enligt den paragrafen (jfr avsnitt 7). Ändringen innebär i övrigt endast att nuvarande bestämmelser om återkallelse av godkännande för anställning i auktoriserade bevakningsföretag, med vissa redaktionella ändringar, förs över till en egen paragraf.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006. Bestämmelsen i 4 § om godkännande av styrelsesuppleanter skall dock tillämpas först från och med den 1 juli 2007.

2. Ett beslut om auktorisation som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller längst till utgången av juni 2007. Om ett bevaknings- eller utbildningsföretag som har meddelats auktorisation enligt äldre bestämmelser före utgången av juni 2007 ger in en ansökan om att få bedriva verksamhet enligt de nya bestämmelserna, gäller äldre beslut om auktorisation även därefter, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006. Bestämmelsen i 4 § om godkännande av styrelsesuppleanter skall dock tillämpas först från och med den 1 juli 2007.

Övergångsbestämmelsen, som behandlas i avsnitt 8, innebär att ett bevaknings- eller utbildningsföretag som vill fortsätta sin verksamhet efter utgången av juni 2007 dessförinnan måste ge in en ansökan om auktorisation enligt de nya bestämmelserna. I så fall fortsätter äldre beslut om auktorisation att gälla, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

En ansökan som är anhängig vid ikraftträdandet skall prövas enligt de nya bestämmelserna. Detta gäller även för sådana fall då ett beslut av länsstyrelsen har överklagats och frågan om auktorisation inte slutligt har avgjorts. Någon uttrycklig bestämmelse om detta bedöms inte som nödvändig.

Sammanfattning av promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50)

I promemorian diskuteras ett antal frågor rörande ordningsvakter och väktare m.m. Det föreslås ett antal ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag, lagen (1980:578) om ordningsvakter och lagen (1983:1097) med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m. Dessutom föreslås ändringar i förordningen (1989:149) om bevakningsföretag m.m., ordningsvaktsförordningen (1980:589), förordningen (1999:1134) om belastningsregister och förordningen (1999:1135) om misstankeregister.

Det föreslås att länsstyrelsen skall få möjlighet att begränsa auktorisationen av bevakningsföretag till vissa verksamheter och få möjlighet att begränsa en återkallelse av auktorisation till viss typ av verksamhet. Samtliga auktorisationer av bevakningsföretag som saknar säte i Sverige föreslås prövas av länsstyrelsen i Stockholms län.

Entrévärdverksamhet föreslås omfattas av lagen om bevakningsföretag, vilket innebär krav på auktorisation av sådan verksamhet och på godkännande av personalen med hänsyn till laglydnad och allmän lämplighet.

För att göra prövningen av godkännande av personal vid bevakningsföretag snabbare föreslås att länsstyrelserna får direktåtkomst till belastnings- och misstankeregistren samt att den obligatoriska prövningen av medborgerlig pålitlighet (registerkontroll enligt säkerhetsklass 3) tas bort. Behovet av den bestämmelse som gör det tillåtet att arbeta vid ett bevakningsföretag under tiden som prövningen pågår försvinner då och föreslås därför tas bort.

När det gäller ordningsvakter föreslås att sådana får förordnas också vid nattöppna restauranger som saknar tillstånd till alkoholförsäljning om det finns behov av ordningsvakter. Det föreslås vidare att det i lagen om ordningsvakter införs en bestämmelse om att en ordningsvakt, om inte polisen bestämt annat, inför varje tjänstgöringstillfälle skall kontakta polisen. Detta för att polisen skall veta vem som tjänstgör och var samt kunna förmedla information som är av betydelse till ordningsvakten.

Det föreslås också att anmälningar mot ordningsvakter när det gäller brott i tjänsten skall handläggas på samma sätt som anmälningar mot anställda vid polisen. Dessutom föreslås att endast polismyndigheter skall få bedriva fortbildning av ordningsvakter samt att en ordningsvakt skall bära klädsel och tjänstetecken som klart visar att han eller hon är ordningsvakt utan att det uppstår risk för förväxling med polis eller väktare.

När det gäller lagen med vissa bestämmelser om larmanläggningar m.m. föreslås att kravet på tillstånd till sådan verksamhet slopas.

Dessutom föreslås i promemorian vissa förändringar i lagen (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m. som bland annat innebär att kommunerna får förordna lämpliga personer till parkeringsvakter oavsett var dessa är anställda.

Slutligen föreslås Rikspolisstyrelsen få två uppdrag. Det föreslås att Rikspolisstyrelsen i samverkan med Konkurrensverket skall få i uppdrag att utvärdera den nuvarande ordningen med behovsprövning vid förord-

nande av ordningsvakter samt att styrelsen tillsammans med länsstyrelserna skall se över möjligheterna att godkänna utländska väktarutbildningar och möjligheterna för den som har utländsk utbildning att genomgå en kompletterande svensk utbildning. Bilaga 1

Promemorians lagförslag i aktuella delar

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag

*dels att 1, 2, 4, 5, 6, 8 och 13 §§ skall ha följande lydelse,
dels att det skall införas en ny paragraf, 13 a §, av följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant *eller också att bevaka enskild person för dennes skydd.*

Lagen gäller inte bevakning som utförs av statlig eller kommunal myndighet. Den gäller inte heller bevakning som utförs av enskild person, om denne endast fullgör uppdrag med stöd av ett förordnande som har meddelats honom av en myndighet enligt en bestämmelse i lag.

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisering). *Särskild auktorisation krävs för att bevakningsföretag skall få åta sig bevakning av enskild person för dennes skydd.*

Föreslagen lydelse

1 §¹

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning

1. bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant,

2. bevaka enskild person för dennes skydd,

3. *bevaka transporter av pengar eller värdepapper till eller från banker, eller*

4. *bemanna eller bevaka in- och utgångar till lokaler eller utrymmen där alkoholdrycker serveras till allmänheten med tillstånd enligt 7 kap. 5 § alkohollagen (1994:1738) i andra fall än när det gäller bevakning med ordningsvakter.*

2 §²

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisering). *I ett beslut om auktorisation skall det anges vilket slags verksamhet som auktorisationen avser. Auktorisationen får begränsas till viss tid eller visst geografiskt område.*

¹ Senaste lydelse 1980:588.

² Senaste lydelse 1989:148.

Genom särskilt beslut kan på ansökan av företaget auktorisationen utvidgas. I fråga om sådant beslut gäller vad som i denna lag sägs om auktorisation.

Föreskriven utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisation enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

4 §

All personal hos auktoriserat bevakningsföretag skall vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad, *medborgerlig pålitlighet* samt lämplighet i övrigt för anställning i sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter i bevakningsföretags styrelse.

All personal hos auktoriserat bevakningsföretag skall vara godkänd vid prövning med avseende på laglydnad samt lämplighet i övrigt för anställning i sådant företag. Detsamma gäller föreståndaren för verksamheten samt ledamöter i bevakningsföretags styrelse.

5 §³

Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte.

Fråga om auktorisation prövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. *Om företagets ledning saknar säte i Sverige prövas frågan av länsstyrelsen i Stockholms län.*

Länsstyrelsen skall inhämta rikspolisstyrelsens yttrande i ärende om auktorisation.

Länsstyrelsen skall inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande i ärende om auktorisation.

6 §⁴

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten och ledamöter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Sedan ansökan om prövning gjorts får ett auktoriserat bevakningsföretag i avvaktan på beslut eller besked i ärendet anlita den som ansökningen avser för verksamhet i företaget, om inte länsstyrelsen bestämmer annat.

Han får dock inte anlitas för bevakning av enskild person för dennes skydd eller för verksamhet i

³ Senaste lydelse 1989:148.

⁴ Senaste lydelse 1989:148.

vilken han får befattning med något förhållande som har betydelse för rikets säkerhet.

Ett beslut att avslå en ansökan gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

8 §⁵

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte. Andra myndigheter skall på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Tillsyn över auktoriserade bevaknings- och utbildningsföretag utövas av *den länsstyrelse som enligt 5 § har att pröva frågan om auktorisation*. Andra myndigheter skall på begäran lämna länsstyrelsen den hjälp som behövs för tillsynen.

Vid tillsynen skall länsstyrelsen särskilt kontrollera att de villkor för auktorisation som anges i 3 § alltjämt är uppfyllda.

13 §⁶

Auktorisation *eller godkännande enligt 4 §* kan återkallas, när i denna lag angiven förutsättning för sådant beslut ej längre föreligger eller det i övrigt finns särskild anledning *därtill*. *Ett godkännande skall återkallas även när personen i fråga lämnar sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter visar att han fått ny anställning eller nytt uppdrag hos ett sådant företag.*

Auktorisation kan återkallas när i denna lag angiven förutsättning för sådant beslut *inte* längre föreligger eller det i övrigt finns särskild anledning *till det*.

I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa auktorisationens omfattning till viss eller vissa verksamheter.

Fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta *rikspolisstyrelsens* yttrande.

Fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta *Rikspolisstyrelsens* yttrande.

Fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksam-

⁵ Senaste lydelse 1989:148.

⁶ Senaste lydelse 1989:148.

heten eller en ledamot i företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Beslut om återkallelse av eller begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Beslut om återkallelse av eller begränsning av auktorisationens omfattning gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

13 a §

Godkännande enligt 4 § kan återkallas, när i denna lag angiven förutsättning för sådant beslut inte längre föreligger eller det i övrigt finns särskild anledning till det. Ett godkännande skall återkallas även när personen i fråga lämnar sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter visar att han eller hon fått ny anställning eller nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot i företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Beslut om återkallelse av eller begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2005.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss av promemorian Ordningsvakter och väktare (Ds 2003:50) har yttranden avgetts av Riksdagens ombudsmän, Hovrätten för Övre Norrland, Stockholms tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Skåne, Justitiekanslern, Domstolsverket, Riksåklagaren, Rikspolisstyrelsen, Registernämnden, Brottsförebyggande rådet, Kommerskollegium, Statens folkhälsoinstitut, Riksskatteverket, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Konkurrensverket, Landskronas kommun, Malmö kommun, Arvika kommun, Ljusdals kommun, Sundsvalls kommun, Vilhelmina kommun, Näringslivets nämnd för regelgranskning, ALMEGA Tjänsteförbunden, Föreningen Svenskt Näringsliv, Företagarförbundet, Företagarnas Riksorganisation, Ordningsvakternas Riksorganisation, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenska Kommunförbundet, Svenska Parkeringsföreningen, Svenska polisförbundet, Svenska Säkerhetsföretag, Swesec, Svenska Transportarbetareförbundet, Sveriges Hotell- och Restaurangföretagare, Sveriges Förenade Ordningsvakter och Vägverket

Följande remissinstanser har inte inkommit med yttranden: Norrköpings kommun, Ale kommun, Götene kommun, Vårgårda kommun, Hotell- och Restaurang Facket och Svenska Kommunalarbetareförbundet.

Företagarnas Riksorganisation och Företagarförbundet har uppgett att de avstår från att lämna synpunkter.

Följande instanser har uppgett att de inte har något att erinra mot utredningens förslag: Riksdagens ombudsmän, Justitiekanslern, Domstolsverket, Landskrona kommun, Arvika kommun, Ljusdals kommun, Vilhelmina kommun, Svenska Kommunförbundet och Vägverket.

Följande instanser har tillstyrkt förslagen: Brottsförebyggande rådet och Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Dessutom har yttrande inkommit från Sweguard, Sveriges Låssmedsmästares Riksförbund (SLR), Larm- och säkerhetsinstallatörernas organisation (Swelarm), Förvaringsskydd, Lås och Beslag (FLB Gruppen), Svenska Stöldskyddsföreningen (SSF), Coop Säkerhet, Rodamco Europe och Christian Moe.

Sammanfattning av utkast till lagrådsremiss

I lagrådsremissen föreslås vissa ändringar i lagen (1974:191) om bevakningsföretag. Förslagen innebär bl.a. följande.

Definitionen av bevakningsföretag ändras så att den uttryckligen omfattar den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport. Ett beslut om auktorisation av ett bevakningsföretag skall inte som hittills vara generellt utan särskilt ange den eller de verksamheter som företaget får bedriva (s.k. differentierad auktorisation). Om ett bevakningsföretag sökt och fått tillstånd att bedriva viss verksamhet skall det krävas en ny auktorisation för att verksamheten skall få utvidgas till annan verksamhet. Utöver vad som gäller i dag skall auktorisation kunna beviljas endast om det kan antas att verksamheten kommer att uppfylla de särskilda krav som ställs på den. Föreskrifter med krav för olika verksamheter skall meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Den möjlighet som finns i dag att anlita personal i bevakningsföretag trots att länsstyrelsens kontroll av bl.a. laglydnad och medborgerlig pålitlighet inte har slutförts tas bort.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Utkastets lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1974:191) om bevakningsföretag

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1974:191) om bevakningsföretag¹

dels att 1, 2, 3, 6 och 13 §§ skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas tre nya paragrafer, 2 a, 3 a och 13 a §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant *eller också att bevaka enskild person för dennes skydd.*

Lagen gäller inte bevakning som utförs av statlig eller kommunal myndighet. Den gäller inte heller bevakning som utförs av enskild person, om denne endast fullgör uppdrag med stöd av ett förordnande som har meddelats honom av en myndighet enligt en bestämmelse i lag.

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisering). *Särskild auktorisation krävs för att bevakningsföretag skall få åta sig bevakning av enskild person för dennes skydd.*

Föreskriven utbildning av personal som skall utföra bevakningstjänst får ske endast efter auktorisation enligt denna lag. Företag som utan att vara bevakningsföretag bedriver sådan utbildning kallas utbildningsföretag.

Föreslagen lydelse

1 §

Med bevakningsföretag avses i denna lag den som yrkesmässigt åtar sig att för annans räkning

1. bevaka fastighet, anläggning, viss verksamhet, offentlig tillställning eller något annat sådant,

2. bevaka enskild person för dennes skydd, *eller*

3. *bevaka sedlar, mynt eller annan egendom i samband med transport.*

2 §

Bevakningsföretag får inte bedriva verksamhet som avses i 1 § första stycket utan tillstånd enligt denna lag (auktorisering).

2 a §

För verksamhet som bedrivs med stöd av auktorisation gäller de krav som föreskrivs av rege-

¹ Lagen omtryckt 1989:148.

3 §

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. blir bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,

2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning.

Auktorisation får beviljas endast om det kan antas att verksamheten

1. blir bedriven på ett sakkunnigt och omdömesgillt sätt och i övrigt i överensstämmelse med god sed inom branschen,

2. inte kommer att få en från allmän synpunkt olämplig inriktning,

3. kommer att uppfylla de krav som ställs på den verksamhet som företaget skall bedriva.

Vid prövning enligt första stycket skall särskilt beaktas att företaget har en lämplig organisation och planläggning av sin verksamhet.

För auktorisation kräves också att företaget har utsett en person som föreståndare för verksamheten.

3 a §

I ett beslut om auktorisation skall det anges vilket eller vilka slag av verksamhet som auktorisationen avser.

Genom ett särskilt beslut kan auktorisationen utvidgas.

6 §²

Prövning som avses i 4 § görs beträffande personalen hos ett auktoriserat bevakningsföretag av länsstyrelsen i det län där den som prövningen gäller avses huvudsakligen komma att tjänstgöra. I fråga om föreståndaren för verksamheten och ledamöter i företagets styrelse görs prövningen av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Sedan ansökan om prövning gjorts får ett auktoriserat bevakningsföretag i avvaktan på beslut eller besked i ärendet anlita den som ansökningen avser för verksamhet i företaget, om inte länsstyrelsen bestämmer annat

Han får dock inte anlitas för bevakning av enskild person för dennes skydd eller för verksamhet i vilken han får befattning med något förhållande som har betydelse för rikets säkerhet.

² Ändringen innebär att andra och tredje styckena upphävs.

Ett beslut att avslå en ansökan gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

Godkännande enligt 4 § får begränsas till viss tid, när särskilda skäl föreligger.

13 §

Auktorisation eller godkännande enligt 4 § kan återkallas, när i denna lag angiven förutsättning för sådant beslut ej längre föreligger eller det i övrigt finns särskild anledning därtill. Ett godkännande skall återkallas även när personen i fråga lämnar sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter visar att han fått ny anställning eller nytt uppdrag hos ett sådant företag.

Fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta rikspolisstyrelsens yttrande.

Fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot i företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Beslut om återkallelse av eller begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

En auktorisation kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för ett sådant beslut eller när det i övrigt finns särskild anledning till det.

I stället för att återkalla auktorisationen kan länsstyrelsen begränsa auktorisationens omfattning till viss eller vissa slag av verksamheter.

En fråga om återkallelse av auktorisation prövas av den länsstyrelse som utövar tillsyn över det berörda företaget. Vid behandlingen av en sådan fråga skall länsstyrelsen inhämta Rikspolisstyrelsens yttrande, om inte skälet för återkallelsen är att företaget har försatts i konkurs eller självt har begärt att auktorisationen skall återkallas.

Beslut om återkallelse av eller begränsning av auktorisationens omfattning gäller omedelbart, om inte annat har förordnats.

13 a §

Ett godkännande enligt 4 § kan återkallas när det inte längre finns förutsättningar enligt denna lag för ett sådant beslut eller när det i övrigt finns särskild anledning till

det. Ett godkännande skall återkallas även när den som godkännandet avser har lämnat sin anställning eller sitt uppdrag hos ett auktoriserat bevakningsföretag och inte inom tre månader därefter har visat att han eller hon har fått ny anställning eller nytt uppdrag hos ett sådant företag.

En fråga om återkallelse av godkännande prövas av den länsstyrelse som har godkänt den som prövningen avser eller, om frågan angår föreståndaren för verksamheten eller en ledamot i det berörda företagets styrelse, av den länsstyrelse som utövar tillsyn över företaget.

Om det finns synnerliga skäl får länsstyrelsen i stället för att återkalla ett godkännande begränsa det till en viss verksamhet eller ett visst område.

Ett beslut om återkallelse av eller begränsning i ett godkännande gäller omedelbart, om inte annat förordnas.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

2. Ett beslut om auktorisation som har meddelats enligt äldre bestämmelser gäller längst till utgången av juni 2007. Om ett bevakningsföretag som har meddelats auktorisation enligt de äldre bestämmelserna före utgången av juni 2007 till länsstyrelsen i det län där företagets ledning har sitt säte ger in en ansökan om att få bedriva verksamhet enligt de nya bestämmelserna, gäller äldre beslut om auktorisation även därefter, dock längst till dess att frågan om ny auktorisation slutligt har avgjorts.

Förteckning över deltagare vid remissmöte den 31 januari 2006

Vid remissmötet deltog Sveriges riksbank, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Norrbottens län, Arbetsmiljöverket, Falck Värde AB, Securitas AB, Svenska Bankföreningen, Svenska Bevakningsföretag (Sweguard), Svenska Stöldskyddsföreningen, Svenska Säkerhetsföretag (Swesec) och Svenska Transportarbetareförbundet.

Därutöver har skriftliga synpunkter över utkastet till lagrådsremiss getts in av Sveriges riksbank, Riksdagens ombudsmän, Svea hovrätt, Kammarrätten i Stockholm, Justitiekanslern, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Brottsförebyggande rådet, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Jämtlands län, Arbetsmiljöverket, Konkurrensverket, Sveriges advokatsamfund, Företagarna, Panaxia Security AB, Svensk Handel, Svenska Bankföreningen, Svenska Stöldskyddsföreningen och Svenska Transportarbetareförbundet.